

Handläggare
Sofia Ferrer
Telefon: 08-50822368

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-10-24

Tillsätt en utredning om pojkhemmet Eolshäll - motion från (L)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Ärendet avser en motion från Jan Jönsson (L) om att staden bör tillsätta en ansvarsutredning om pojkhemmet Eolshäll samt utreda kompensatoriska åtgärder för de drabbade som fortfarande är i livet. Förvaltningen konstaterar att utredning redan har genomförts och kan därför inte se behov av att frågan utreds på nytt.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till nämnden för yttrande. Motionen har upprättats av Jan Jönsson (L).

Ärendet

Jan Jönsson (L) har i en motion refererat till Dagens nyheter som under 2023 rapporterat om att pojkar som under 1970- till 90-talet var placerade på Eolshäll utsattes för övergrepp. Mannen som drev hemmet fick stöd av Stockholms stad och Röda korset. Motionären anser att Stockholms stad bör ta på sig ansvar för barnen och ge dem upprättelse. Liberalerna har träffat personer som utsattes för övergreppen samt tidigare anställda på skolan där barnen gick och fått information om att skolpersonal vid upprepade tillfällen slog larm till socialtjänsten och att de bemöttes med oförståelse.

Efter DN:s reportage beställde Röda Korset en extern granskning av sin inblandning i Eolshäll. Rapporten konstaterar att Röda Korset räddat verksamheten i utsatta lägen. De konstaterar också att Stockholms stad hade tillsynsansvar för ungdomarna, även om många som placerades på Eolshäll kom från andra kommuner.

Av artikelserien framgår att Stockholms stad inte granskat sin roll i Eolshäll eller velat svara på frågor från DN.

Majoriteten har i sitt svar på Liberalernas skrivelse i Kommunstyrelsen hänvisat till att frågan är komplex och att det är regeringen som borde utreda Eolshäll och ge de drabbade upprättelse. Motionären framför att är tydligt att staden hade det yttersta ansvaret för de placerade barnen efter det att socialtjänstlagen trädde i kraft 1980. Att frågan är komplex är bara ytterligare argument för att nu göra en grundlig utredning.

Motionären begär:

1. att Stockholms stad snarast tillsätter en egen ansvarsutredning kring Eolshäll.
2. att staden parallellt utreder kompensatoriska åtgärder i någon form för de drabbade individer som fortfarande är i livet.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ och familjeomsorg. De fackliga organisationerna har möjlighet att ta del av ärendet inför förvaltningssamverkan den 15 oktober.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit del av ett tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret daterat den 14 maj 2024. I detta framkommer det att stadsledningskontoret, socialförvaltningen och stadsarkivet har undersökt frågan och gått igenom tidigare utredningar som har gjorts i staden.

Stadsledningskontoret anser att det är av yttersta vikt att staden har utvecklade rutiner för att förebygga och upptäcka missförhållanden, särskilt i verksamheter där barn och unga är involverade.

Sedan tidigare har stadsledningskontoret tillsammans med socialförvaltningen och stadsarkivet undersökt pojkhemmet Eolshäll utifrån stadens samarbete och ansvar. Stadens tillsynsansvar är svårt att klarlägga utifrån att det inte går att definiera tydligt vad det var för typ av verksamhet som bedrevs inom Eolshäll.

En tidigare utredning ställde frågan om verksamheten var att betrakta som vård i familjehem i enlighet med socialtjänstförordningens bestämmelser, som anger att som familjehem betraktas ett hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte är sådan att hemmet blir att anse som ett hem för vård eller boende. Ungdomarnas vistelsetid varierade från några månader till ett par år och mannen som drev Eolshäll arbetade medvetet med upprätthållande av kontakt mellan

ungdomarna och deras föräldrar. Utredningen kom fram till att Eolshäll inte var att betrakta som vård i familjehem bland annat utifrån att ungdomarnas vistelsetid inte kunde anses som stadigvarande och att föräldrarna inte ansågs ha överlåtit sitt ansvar för fostran helt. Utredningen ansåg att då boendet på Eolshäll förutsatte medverkan från både den unge och vårdnadshavaren så var vistelsen att betrakta som en inackordering.

Stadsledningskontoret kan på ett generellt plan konstatera att oavsett om rättsliga förutsättningar funnits eller inte för en skadeståndstalan mot staden torde dessa krav numera vara preskriberade och därmed inte längre vara möjliga att göra gällande mot staden.

Förvaltningens inställning

Förvaltningen instämmer i stadsledningskontorets svar att det är av yttersta vikt att staden har utvecklade rutiner för att förebygga och upptäcka missförhållanden, särskilt i verksamheter där barn och unga är involverade. Vidare ser förvaltningen att frågan har utretts grundligt av staden och instämmer i slutsatserna i stadsledningskontorets yttrande i sin helhet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag Motion från L

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-10-09
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2024-10-08